

ЛЕПІДОПТЕРОФАУНА ОКОЛИЦЬ ЯГОТИНСЬКОГО РАЙОНУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Чубар І.В. Закалюжний В.М.

Полтавський державний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

В наш час все більш цікавим стає питання біорізноманіття рідного краю. Опубліковані відомості про видовий склад Лускокрилих Яготинського району досить обмежені, що і спонукало до вивчення видорізноманіття, кількісного складу, а також ареалів поширення представників лепідоптерофауни в Яготинському районі.

На характер тваринного світу Яготинщини значний вплив наклала велика господарська освоєність територій, яка призвела до зникнення багатьох дикорослих рослин і зміни місця проживання тварин. Хоч район розміщений в зоні лісостепу, але природної лісової рослинності дуже мало. Основна маса деревної рослинності припадає на штучні насадження — лісосмуги і парки. В сільській місцевості переважають лісові екосистеми, агроценози і поля. Лускокрилі, поряд з Перетинчастокрилими, виконують колосальну роль як запилювачі покритонасінних рослин. І в той же час вони поширені в екологічних нішах, де наявна кормова рослинність для їх личинок.

Дослідження проводились впродовж 2003–2006 рр. на території Яготинського району Київської області в околицях сіл Капустинці, Добраничівка, Демки і Ташань.

Збір матеріалу і проводився в таких екосистемах : листяний ліс і узлісся, суходільні і заплавні луки, та агроценози (поля, огороди, плодіві сади).

Визначення видового складу проводили з використанням ряду ентомологічних атласів [1,2,3].

В результаті проведеного дослідження в Яготинському районі Київської області було виявлено 47 видів, що належать до 13 родин ряду Лускокрилих.

Найбільші за видовим складом були родини: Pieridae — 7 видів, Nymphalidae — 11 видів, Papilionidae — 4 види, Sphingidae — 6 видів, Satyridae — 3 види, Lasiocampidae — 2 види [1,2].

Самими масовими видами були: *Pieris brassicae* L. (Pieridae), *Pieris rapae* L. (Pieridae), *Aporia grataegi* L. (Pieridae), *Pieris napi* L. (Pieridae), *Gonepterys rhamni* L. (Pieridae), *Polyommatus icarus* Rott. (Lycaenidae), *Argynnis lathonia* L. (Attacidae), *Vanessa atalanta* L. (Nymphalidae), *Amata phegea* L. (Syntomidae), *Epinephele jurtina* L. (Satyridae), *Hipparchia circe* F. (Satyridae), *Nymphalis urticae* L. (Satyridae) [1,2].

Також у ході досліджень нами були виявлені рідкісні види: *Papilio machaon* L., *Papilio podalirius* L., *Saturnia pyri* Den. et Schiff., *Vanessa io* L., *Deilephila elpenor* L., *Sphinx ligustri* L. [1,2].

Також нами були виявлені види важливого економічного значення: *Lasiocampa quercus* L., *Lasiocampa trifolii* Esp. [1,2].

Одні види тяжіють до лісових екосистем. Це представники таких родин: Sphingidae, Arctiidae, Papilionidae. Інші — до заплавлених лук. Це представники таких родин: Attacidae, Nymphalidae, Syntomidae, Hesperidae, Zygaenidae, Satyridae. А також певні види тяжіють до агроценозів. Представники таких родин: Pieridae, Geometridae, Lasiocampidae [1,2]. Таке розмежування і особливості пов'язані з розвитком личинки [4].

Отже, вивчення видового різноманіття Лусоккрилих дає змогу вивчити стан і рівень організації екосистем. Більшість Лусоккрилих володіє корисними властивостями, бере участь у ланцюгах живлення тих екосистем, до яких тяжіють [4].

Література

1. Атлас комах України / В.І. Гусев, В.М. Єрмоленко та ін. — К.: Радянська школа, 1981. — 606 с.
2. Корнелио М.П. Школьный атлас-определитель бабочек: Кн. для учащихся. — М.: Просвещение, 1986. — 255 с.
3. Мамаев Б.М. Школьный атлас-определитель насекомых: Кн. для учащихся. — М.: Просвещение, 1985. — 160 с.
4. Соболев О.О. Практикум з сільськогосподарської ентомології. Пер. з рос. — К.: Держзільсгоспвидав., 1962. — 321 с.

УТРИМАННЯ І РОЗВЕДЕННЯ ДЖУНГАРСЬКИХ ХОМ'ЯКІВ

Шинкарчук О.В.

Полтавський державний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Ще у 1960-х рр. джунгарські хом'яки були завезені в Лондонський зоопарк, але дійсна мода на цей вид виникла з 1990 років, коли хом'яки були імпортовані з Голландії. Це не найпопулярніша свійська тварина, оскільки приручити його до рук досить важко навіть у порівнянні з іншими видами карликових хом'ячків. Це дуже моторний і швидкий звірок, тому його важко утримати в руках. Він добродушний і рідко кусається. Завдяки своїм малим розмірам, цей вид хом'яків потребує особливої уваги щодо свого житла. Джунгарський хом'ячок підкуповує дивно милим виглядом пухнатого, добродушного, майже безхвостого телянка.

Джунгарський хом'ячок відомий у Європі під англійською назвою Dwarf Winter White Russian Hamster.

З трьох видів роду джунгарських хом'ячків найчастіше зустрічаються хом'ячки Кемпбела, рідше — власне джунгарські, яких ще називають сибірськими, вкрай рідко — хом'ячки Роборовського. Взагалі-то, хом'ячки Роборовського для лабораторних досліджень використовуються мало. Кілька років тому вони були „відкриті” як дуже приємні, майже ідеальні кімнатні тварини й стали популярними. Звірки швидко звикають до людей, охоче з ними спілкуються.

Інтелект хом'ячків ще не вивчений до кінця. Чомусь учені, вивчивши інтелект пацюка, вирішили, що він розумний (і це правда), але інших звірків майже не вивчали. Вважається, що всі інші — дурні. Але це жадлива неправда. У процесі спілкування з хом'яками можна переконатися, що вони дуже кмітливі, цікаві, забавні й віддані (особливо хлопчики). Перед нами, величезна незвідана земля під назвою Інтелект Хом'яків, і досліджувати її дуже цікаво. Але для того, щоб досліджувати інтелект цих малих гризунів, необхідно створити сприятливі умови для їхнього перебування в домі. Для цього треба знати всі особливості розвитку хом'яків.

До роду джунгарських належать три види хом'яків. Це:

– сунгоруський хом'ячок, або сибірський — *Phodopus sungorus*;